

Stajerc" izhaja vsaki teden, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Letna cena velja za Avstrijo: za celo leto 10 kron, za Ogrsko 12 K 50 vin. za celo leto 12 K; za Nemčijo stane celo leto 6 kron, za Italijo pa 8 kron; drugo inozemstvo se plača naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne letke se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upraviteljstvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje števil. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 45.

V Ptujju v nedeljo dne 7. novembra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

Dvatedenska bitka ob Soči za nas zmagovita. — Velikanske italijanske izgube. — Srbija pred polomom. — Kragujevac zavzet. — Bolgari pred Nišom. — Ruski protinapadi krvavo zavrtnjeni.

V oktobru smo vjeli čez 26 000 Rusov.

(Uradno avstrijsko poročilo od pondeljka)

K. B. Dunaj, 1. novembra. Uradno se razglasa:

Rusko bojišče. Ob Syczari so naše c. in kr. čete neki ponočni napad po tem ročnem boju zavrtnile. Na Korminovi fronti smo zavrtnili več močnih ponočnih napadov. Severno Bieniczwe ob Strypi razvijajo se po odbitem napadu zopet ljuti boji.

Na severno-vzhodnem bojišču naša oktoberski plen pod c. in k. vrhovnim poveljstvom stoječih armad 142 oficirjev, 26.000 mož, 44 strojnih pušk, 1 kanon, 3 letala in drugi vojni materijal.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemci vjeli oktobra meseca čez 40.000 sovražnikov.

(Nemško uradno poročilo od pondeljka.)

K. B. Berlin, 1. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Število oktobra meseca od nemških čet na vzhodu dobljenih vjetih in od njih napravljene plene znaša: Pri armadni skupini Hindenburg: 98 oficirjev, 14.482 mož,

40 strojnih pušk. — Pri armadni skupini princa Leopolda bavarskega: 32 oficirjev, 4134 mož, 2 strojni puški. — Pri armadni skupini Linsingen: 56 oficirjev, 8871 mož, 21 strojnih pušk. — Pri armadi Bothmer: 3 oficirji 1525 mož, 1 strojna puška. — Pri armadi Mackensen (proti Srbom) 55 oficirjev, 11.937 mož, 23 kanonov (razven velikega števila starejših topov) in 16 strojnih pušk.

Skupaj torej: 244 oficirjev, 40.949 mož, 23 topov, 80 strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Tretja bitka ob Soči zopet zmagovita. — Italijani izgubili čez 150.000 mož.

(Uradno avstrijsko poročilo od pondeljka.)

K. B. Dunaj, 1. novembra. Uradno se danes razglasa:

Italijansko bojišče. Dne 18. oktobra pričeti, dne 28 s svežimi četami ponovljeni tretji naval Italijanov na našo primorsko fronto pričena pešati. Včeraj sunil je sovražnik sicer še proti severnem robu visoke planote doberdobske z močnimi, na raznih drugih točkah z manjšimi silami brez uspešno. Njegov napad pa ni več splošen. Naj vsplamti boj tudi še enkrat, — od italijanske

armadne uprave z velikimi besedami naznanjena, na glavni fronti z najmanj 25 infanterijskimi divizijami poskušena ofenziva se je ob nerazrušljivem zidu naših zmage gotovih čet izjalovila; dvatedenska Sočina bitka je za naše orožje dobljena, naša bojna fronta povsem nespremenjena. Istotako so obdržali branitelji Tirola in Koroške svoje junaško držane postojanke trdno v roki. S temi uspehi je naša oborožena sila zopet dokazala, kako puhle in neopravičene so vse zahteve nekdanjega zaveznika na južno-zapadne obmejne pokrajine, ki jih je menil z grdim zahrbtnim napadom lahko zavzeti... V bojih druge polovice oktobra izgubil je sovražnik najmanj 150.000 mož.

Kragujevac — naš!

(Uradna poročila od pondeljka o bojih proti Srbiji)

K. B. Dunaj, 1. novembra. Uradno se danes razglasa:

Južno-vzhodno bojišče. V prostoru zapadno velike Morave so zvezane bojne sile pod deloma ljutimi boji visočine južno in južno-zapadno G. Milanovaca ter Kragujevaca dosegle. Med 7. in 8. uro dopoldne bila je danes na arzenalu in v vojašnicah Kragujevaca avstro-ogrška, kmalu potem pa tudi nemška zastava

Schicht-Perilo — Bojno-perilo

Cenejši in najboljši način pranja:

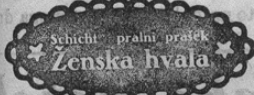
Zamoči perilo nekoliko ura ali preko noči s pralnim praškom »Ženska hvala«. Peri tedaj daljše kakor obično. Samo malo mila — najboljše Schichtovo milo znamke »Jelen« — še je potrebno, da se najlepše perilo dobije.

Prišteduje posel, čas, denar in milo.

Dobiva se povsodi!

Omino! je najboljše sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in v hiši.

461

razvita. V rečnem polotoku med Moravo in Resavo se nemške čete po ljutem boju obvladujejo visočino Tirvanovo Brdo zavzele. Bolgarske sile so ob cesti v Paracin visočine zapadno Planinice in v dolini Nišava visočine zapadno Bela-Palanke priborile.

Dosedanji skupni plen nemških in avstro-ogrskih čet generala pl. Köveš znaša 20 oficirjev, okoli 6 600 mož, 32 topov, 9 strojnih pušk, čez 30 municijskih vozov, 1 metalec svitlobe, mnogo pušk in artiljerijskega streliva. Poleg tega se je zaplenilo 45 starih ali razstreljenih cevi topov.

* * *

K.-B. Berlin, 1. novembra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Balkansko bojišče. V nadaljevanju napada zavzeli smo visočine južno od G. Milanovaca. V smeri proti Kragujevacu je sovražnik čez oddelek Petrovackar in Lepenica nazaj vržen. Kragujevac je v nemški roki. Vzhodno od Morave je proti ljutemu odporu Srbov Tirvanovo-Brdo zavzeto. Vjeli smo par sto Srbov.

Armada generala Bojadjeva je dne 30. oktobra pod boji sovražniku do splošnih linijskih visočin od Planinice-Slatine, vzhodno od Sprejiga, zapadno od Bela-Palanke sledila.

* * *

Kragujevac je stara srbska prestolica. V mestu se nabajajo arzenal, fabrike za puške in municijo, v bližini pa več fabrik za smodnik. Kragujevac se sme smatrati v vojaškem oziru za najpomembnejše središče Srbije. Za nas ima Kragujevac tudi v tem oziru pomen, da so bile v njegovem arzenalu one bombe izdelane, ki so umorile našega prestolonaslednika in njegovo soprogo v Sarajevi; na ravno tem zločinskem arzenalu vihrajo zdaj avstro-ogrške in nemške zastave. Vae victis! Gorje premaganemu!

Promet na Donavi zopet prost.

K.-B. Sofija, 30. oktobra. „Agence telegraphique Bulgare“ poroča:

Prvikrat od začetka svetovne vojne je včeraj ogrski donavski parnik „Beretty“ iz Orsove v Vidin dospel.

* * *

(To poročilo je velevažno! Od začetka svetovne vojne ni bilo več videti avstro-ogrške zastave na spodnji Donavi; kajti srbski okraj Negotin sili kakor polotok med Avstro-Ogrsko in Bolgarijo in tako je bil vsak promet na vodi nemogoč. Zdaj je z našim prodiranjem v Srbijo ta veriga zlomljena. Na široki Donavi zamoremo vojni material našim vzhodnim zaveznikom pošiljati, od tam pa življenska sredstva in druge potrebščine iz orijenta dobivati. Načrt naših sovražnikov, nas izstradati, ima torej zopet veliko luknjo. Tako se v vsakem oziru bolj približujemo zmagovitemu koncu te grozovite vojne. Op. ur.)

Italiji ne odstopimo nikdar ozemlja.

K.-B. Dunaj, 31. oktobra. Vkljub temu, da ne dopusti ednoglasno mišljenje vse monarhije in jezik vsega avstro-ogrškega časopisja od začetka italijanske vojne sem nobenega dvoma o odločni odklonitvi vsake tozadavne misli, pojav-

ljajo se v inozemstvu vendr še tendenciozno vesti, kakor da bi bila Avstro-Ogrska pripravljena, kraljevini Italiji pri sklepanju miru zdaj ali pozneje kak odstop ozemlja dovoliti. C. kr. teleg. kor. ur. je od merodajnega mesta pooblaščen, da nastopi protitakim nezmiselnim vestem z vso odločnostjo.

Plen v Skopljah-Üskübu.

K.-B. Sofija, 30. oktobra. Bolgarsko uradno poročilo od 29. p. m. pravi:

Naše armade nadaljujejo zasledovanje nasprotnika na celi fronti in so dosegle zapadno ter južno-vzhodno od Knjaževaca črto vodne meje med Timokom in Moravo. Južno od Knjaževaca zasedle so višek Tresibaba, ki odvarja pot proti Nišu in Beli Palanki. V dolini bolgarske Morave zasedle so naše čete po ljutih bojih vas Surdulica, vozeli poti Vranje-Leskovac in Tön čez Vlasnico v Moravsko dolino. Pri Vačaniku poskusili so Srbi naše kolone napasti, bili so pa nazaj vrženi. Pri zasledovanju zaplenili smo 2 pogorska topa s konji in množino vojnega materijala. V Skoplju (Üsküb) zaplenili smo: 19.000 pušk raznih zistemov, 15.000 kišt patronov, 950 kišt smodnika in veliko množino vojnega materijala.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 31. oktobra. Uradno se razglasa:

Ruško bojišče. Ob naši Strypfronti pokazal je sovražnik višje delovanje. Naperil je proti našim črtam v raznih prostorih močni artiljerijski ogenj in poskušal na enem mestu čez Strypo priti, kar pa smo z našim ognjem preprečili. Južnovzhodno od Lucka smo zopet nekega sovražnega letalca uničili. Naši napadi zapadno od Czartoryska pridobivajo korakoma na prostoru. Močni ruski protinapadi bili so zavrženi.

Italijansko bojišče. Tudi včeraj ponovili so Italijani svoje napade proti točkam tolminskega in goriškega mostičja, ter na raznih točkah kraške visoke planote Doberdo. Prišlo je zopet do hudih bližinskih bojev, ki so opetovano tudi ponoči trajali in povsod s tem končali, da so naše čete svoje postojanke obdržale. Na tirolski fronti bili so zopet sovražni napadi v pokrajini Tonale krvavo zavrženi. V predpolju naših utrdb na Col di Lana nastopil je mir. Kakor povsod, je tudi tukaj glavna postojanka v naši roki.

Južno-vzhodno bojišče. Vzhodno od Višegrada vsilili so naši oddelki na srbskem ozemlju naprej. Od Valjeva proti jugu prodirajoče kolone generala Köveš prepodile so pri Razani sovražno konjenico nazaj. Neposredno severno zapadno od G. Milanovaca vzele so v naskoku avstro-ogrške čete več močno zasedenih sovražnih postojank, pri čemur so zaplenile 4 topove in 3 municijske vozove. Egerlandski črnovojniški bataljon se je pri temu najslavneje odlikoval. Obenem priborile so si nemške bojne sile od severa proti severnem vzhodu pot do G. Milanovaca in so zasedle to mesto. Tudi napad naših čet v pokrajini severno-zapadno od Kragujevacu pridobiva povsod na ozemlju Južno-zapadno od Lapova dvigajoča se visočina Straževica je v nemški lasti.

Bolgari so v zasledovanju povsod proti zapadu prodrli. Pri Slatini, zapadno od Knjaževaca, se je sovražnik predvčerajnem

še opiral. Ena od Pirota poslana bolgarska kolona približevala se je v istem času Vlasotinci.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 31. oktobra. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Valed našega koncentričnega ognja so bili Rusi prisiljeni, da kraj Plakanen na severnem bregu Misse zopet izpraznijo.

Armada Linsingen. Napad zahodno od Czartoryska dosegal je črto vzhodni rob od Komarow-visočine vzhodno Podgačica. Dosežene postojanke bile so proti opetovanim ruskim ponočnim napadom v deloma ljuth bojih držane. Vjeli smo okoli 150 Rusov od 11 raznih regimentov.

Balkansko bojišče. Nemške čete armade generala Köveš so zavzele G. Milanovac. Severno-vzhodno od tam bil je sovražnik ob cesti Satornja-Kragujevac iz njegovih postojank južno od Srebrnice vržen. Armada generala Gallwitz a silila je na obeh straneh Morave nasprotnika nadalje nazaj. Vjeli smo 600 Srbov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 1. novembra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V Champagni so Nemci vjeli v zadnjih dveh dneh 31 oficirjev in 1277 Francozov.

Armada Hindenburga. Na obeh straneh železnice Tuckum-Riga pridobile so naše čete v napadu splošno črto Raggssem-Kemmer. Sovražni protisunki bili so odbiti. Zapadno in južno-zapadno Dinaburga bili so močni ruski napadi odbiti. Med jezic Swenten in Ilsen bil je boj posebno ljut; na nekaterih točkah traja tam še naprej. Sovražnik je imel velike izgube.

Armada princa Leopolda bavarškega. Vzhodno od Baranoviči bil je neki ruski ponočni napad v bližinskih bojih zavržen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Cesarjeva zahvala naši proti Italiji se boreči armadi.

K.-B. Dunaj, 29. oktobra. Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je izvolilo najmilostljiveje izdati nastopno Najvišje lastnoročno pismo:

„Ljubi gospod stričnik, generaloberst nadvojvoda Evgen!

V najtoplejšem, hvaležnem priznavanju uspehov polnega vodstva, Vam ljubih podrejenih sil, izročam Vam Svoje armadno in brodovno povelje z današnjega dne.

Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.“

Armadno in brodovno povelje Mojim, proti Italiji se borečim bojnim silam!

Še Vas čaka marsikaj hudega! sem Vam rekel v Svojem armadnem povelju z dne 29. julija.

In tako je tudi bilo. Trije meseci, polni vročih bojev so za Vami!

Junaška hrabrost, najžilavejša vztrajnost, občudovanja vredna požrtvovalnost vrlih čet, izborno vodstvo in skupno delovanje, polno razsodnosti in preveto najboljšega tovariškega duha

Špeharski sejmi v Ptujju se vršijo vsaki petek

ega orožja, to je doprineslo čine, ki zagotav-
ajo zvesti straži na jugozapadu sijajen list v
podovini Moje oborožene sile.

S trdnim zanašanjem gledam na Vas, Moji
šefa: poln zaupanja sem si svest, da je težka
deloga, premagati hrabre, številne sovražnike, v
njih rokah. Vem, da ne izpolnujete samo svoje
obveznosti, ne, z zvestim srcem, ki bije za Va-
šega vojnega gospoda, za drago domovino, vr-
tne velike čine, izkazuje se junake. Iz polne-
ga srca pošiljam Vam Svojo zahvalo in pozdrav.
Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.

Zahvala artiljeriji.

Cesar je izdal nadalje nastopno lastnoročno
pismo:

„Ljubi gospod stričnik feldcajgmojster nad-
vojvoda Leopold Salvator!

Iz poročil, ki Mi prihajajo z vseh bojišč,
vidim z velikim zadovoljstvom, na kako zna-
vit način deluje Moja skupna artiljerija —
ostaja svojemu staremu dobremu glasu — iz-
jem, kako ostale, kar najbolj junaško se boreče
te zahvalno priznavajo mogočno artiljerijsko
podporo, katere so deležne.

Vam in vsem onim, ki so neumorno so-
delovali na izpopolnjevanju in napredovanju
artiljerije, ki dobivajo najlepše plačilo v bogatih
službah, izražam iz srca zahvalo.

Dunaj, dne 28. oktobra 1915.

Franc Jožef I. r.

Avstrijsko uradno poročilo od torca.

K.-B. Dunaj, 2. novembra. — Uradno se
razglasi:

Rusko bojišče. Boji ob Strypa-
nti trajali so tudi včeraj skozi celi dan. So-
vojniški vodil je močne sile k napadu in je udaril
na naskočnih kolonah pri Bieniavi v naše
postojanke. Naše rezerve pa so ga vrgle v hit-
nem protinapadu zopet nazaj; v ljutih krajevnih
bojih je imel velike izgube in je pustil
2000 vjetih v naši roki. V pokrajini spod-
njega Styra prisilili smo Ruse dalje nazaj. Z
veliko porabo municije poskušeni ruski protina-
pad se je izjalovil.

Italijansko bojišče. Včeraj se je
na Goriškem zopet hudo borilo. Pri temu so
na strani Italijanov nastopile razne od tirolske
in koroške fronte došle infanterijske brigade. S
porabo teh ojačenj poskuša sov-
ražnik za vsako ceno pri Gorici
probiti. Včerajšnji napadi so se obračali tako
proti gorškemu mostičju samemu, kakor tudi
proti postorom od Plave na obeh straneh
Monte San Michele. Pod težjimi izguba-
mi kakor kedaj preje bili so Italijani povsod na-
zaj vrženi. Na visocini Podgore se boj za
posamezne kose jarkov še vrši.

Južno-vzhodno bojišče. Ob čr-
nogorski meji pričele so naše boj-
ne sile na mnogoštevilnih točkah
napadom. Zavzeli smo obmejne visočine
nad Troglava in Orlovaca južno-vzhodno
od Avtovaca ter obvladujočo visočinsko po-
stojanko ob Vardarju severno-vzhodno od
Bileče. V od nas priborjeni črti južno-vzhod-

no od Višegrada zavrnili smo črnogorske
protisunke. Armada Köveš zavzela je prostor
severno od Pozege in prekoračila črto Ca-
cak-Kragujevac. Armada Gallwitz sto-
ji na visocinah vzhodno od Kragujevaca
in severno od Jagodine v boju.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torca.

K.-B. Berlin, 2. novembra (W.-B.). Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Južno že-
lezniške Tuckum-Riga napredoval je naš
napad na obeh straneh reke Aar. Pred Dü-
naburgom se je tudi včeraj ljuto borilo;
večkratni močni ruski napadi bili so krvavo za-
vrnjeni. Boji med jezerom Swenten in Il-
sen se še vršijo. Čez 500 vjetih padlo je v
naše roke.

Armada Linsingen. Rusi poskusili
so naše napredovanje zapadno od Czartor-
yska s protinapadom na široki fronti in v
velikih množicah vstaviti; bili so pod najtež-
jimi izgubami nazaj vrženi. Nadaljevali smo po-
tem svoj napad. Pri Siemikowce se je Ru-
som mimogrede posrečilo, vsiliti v postojanke
čet generala grfa Bothmer. S protisunkom
pridobili smo svoje jarke zopet nazaj in vjeli
čez 600 Rusov. Kraj Siemikowce sam bil
je pod ljutimi bližinskimi boji danes zjutraj ve-
činoma zopet v naskoku zavzet, pri čemur smo
zopet 2000 Rusov vjeli.

Balkansko bojišče. Severno in se-
verno-vzhodno od Cacak je izsiljen izstop iz
gorske pokrajine G. Milanovaca-Morave.
Cacak je zaseden. Visočine južno od
Kragujevaca so zavzete; na obeh straneh Mo-
rave je splošna črta Bagrdan-Despotov-
vac prekoračena.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 3. novembra. Uradno se
danes razglasi:

Rusko bojišče. Boji ob Strypa-
nti naprej. Severno-vzhodno od Buczacza
izjalovil se je ruski napad v našem ognju. Se-
verno od Bieniawe se je celi dan za vas
Siemikowce borilo. Včeraj poročani proti-
napad avstro-ogrskih čet vodil je po menjajočem
boju v popoldanskih urah do tega, da se je
Ruse prepodilo iz vasi in majerije. Ponoči na-
padle so nove ruske sile, tako da smo nekaj
skupin hiš zopet izgubili. Danes se naprej bo-
rimo. Pri Bielgowu zapadno od Czartor-
yska vdrli smo v rusko glavno postojanko.
Vjeli smo 5 oficirjev in 670 mož ter
zaplениli 3 strojne puške.

Italijansko bojišče. Italijani nada-
ljevali so nepretrgano svoje na Gorico name-
njene napore ob fronti od Plave do vstevši
severnega oddelka doberdobske planote.
Včeraj so zopet jako močne sile napadle; bile
so povsod zavrnjene. V teh bojih izgubilo
je več italijanskih regimentov polovico svo-
jega stanja. Danes popoldni vrgel je neki vo-
dilni letalni stroj mnogoštevilne bombe
na mesto Gorico.

Južno-vzhodno bojišče. Proti Črni-
gori se boreče avstro-ogrške bojne sile vzele
so v naskoku južno od Avtovaca na sovra-
žni pokrajini ležečo visočino Bobija in tri

druge od Črnogorcev ljuto branjene gorske viške.
Pri naskoku na Bobija-postojanko zaplenili
smo neki 12cm top italijanskega izvira. Od v
Srbiji nastopivših zavezniških bojnih sil došla
je neka avstro-ogrška kolona v Uži-
ce. Druge c. in k. čete stojijo južno in južno-
zapadno od Čačaka v Kragujevac vode-
če ceste in na visocinah južno-vzhodno od
Kragujevaca ter severno in severno-vzhodno
od Jagodine pridobili so napadi avstro-ogr-
skih in nemških bojnih sil v kljub najljutejšemu
nasprotnikovemu odporu povsod na prostoru. V
Kragujevacu zaplenilo se je 6 topov,
20 topovskih cevi, 12 metalcevmin,
nekaj tisoč pušk in mnogo streliva ter
vojnega materijala.

pl. Höfer, fml.

Namestnik generalštabnega šefa:

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 3. novembra. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Pred Dü-
naburgom so nadaljevali Rusi svoje napade.
Pri Illuxtu in Garbunowki bili so za-
vrnjeni; štirikrat so naskočili pod izrednimi
izgubami brezuspešno naše postojanke pri Ga-
teni. Med jezeri Swenten in Ilsen morali
smo svojo črto nazaj pripogniti. Tam so Rusi
vas Mikuliški zasedli.

Armada Linsingen. Na Ogynski-
kanalu bil je neki sovražni sunek proti Osa-
riči odbit. Na obeh straneh ceste Lisowo-
Czartorysk so Rusi k nadaljnemu nazadovanju
prisiljeni. Vjeli smo 5 oficirjev, 660 mož,
zaplenili pa 3 strojne puške.

Balkansko bojišče. Užice so zase-
dene. Prekoračena je cesta Čačak-Kragujevac.
Na obeh straneh Morave se sovražnik še tr-
dovratno upira. Nemške čete armade Köveš
so vjele včeraj 350 Srbov in zaplenile štiri
topove. Armada generala Gallwitz je v
zadnjih dveh dneh 1100 Srbov vjela.

Armada generala Bojadjev je za-
padno od Planinice na obeh straneh ceste
Zaječar-Paračin sovražnika nazaj vrgla.
Vjela je 230 Srbov in zaplenila 4 topo-
ve. Južno zapadno od Knjaževaca zasle-
dujejo bolgarske čete; zavzele so mostičje Sv-
rlija, prekoračile Svrlijski Timok in si-
lijo čez Plessgoro (1327 m) ter Galijan-
ska (1369 m) proti dolini Nižava. 360 vje-
tih in 2 strojni puški padlo je v njih roko. V
dolini Nižava naprej došle sile umaknile so
se pred premočnim napadom. Bogovgoro
(1154 m) zapadno od Bela Palanke smo
obdržali.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleške izgube.

K.-B. London, 1. novembra. Včerajšnji
zapisnik izgub obsega 234 oficirjev in 5564 mož,
med njimi 211 oficirjev in 4303 mož na za-
padni fronti. Angleške izgube na zapadni fronti
od začetka ofenzive z dne 25. septembra zna-
šajo 2958 oficirjev in 45.288 mož.

Obletnica turške vojne.

K.-B. Konstantinopol, 29. oktobra.
Avstro-ogrski poslanik Pallavicini obiskal je da-
nes popoldan velikega vezirja in mu je izrazil
v imenu barona Buriana ob priliki obletnice
izbruha sovražnosti med Turčijo

zamore svojim rastočim otrokom vsak dan za malo denarja in z
malim trudom predložiti redilni, dobro-okusni 458

Usaka mati Oetker-Pudding

iz dra. Oetker pudding-praška za 20 vinarjev.

Veselje je videti, kako uživajo otroci vsake starosti tak Oetker - pudding
do zadnjega ostanka. Za otroke ni boljšega redilnega sredstva.

in Rusijo obćudovanje avstro-ogrsk^o vlade za junaške ćine turške armade in mornarice, ki sta tako teko nalogo, Konstantinopol in morske ožine proti navalu treh velesil varovati na tako krasni način izvršili. Veliki vezir se je jako vesel zahvalil za te ćestitke.

Izguljena Srbija.

Iz Lugaⁿa poroćajo: „Mattino“ objavlja dolgo poroćilo svojega zastopnika v Saloniku od 25. oktobra, v katerem tudi pravi: Nikdo već ne veruje, da bi se zamoglo Srbijo rešiti. Gre se samo za to, da se srbsko armado ali pa vrednejše dele od nje, reši; pa tudi o tej moćnosti se dvomi. „Corriere della Sera“ piše, da bodoje Nemci zdaj v enem tednu v Konstantinoplu. Srbski armadi ne preostaja nič drugega, nego da se potegne nazaj v Črno-goro ali Albanijo.

Prebivalstvu Štajerske!

Ne glede na sijajne vspehe naših ćet in nemotnega nadaljevanja v dejanju in poćenjanju v notranjosti države je dobiti še vedno kroge prebivalstva in sicer zlasti na deželni, ki bodisi vsled previleke bojazljivosti, bodisi radi nezadostne izvedenosti v gospodarjenju z denarjem, še vedno zadržujejo in nabirajo zlat in srebrn denar, bankovce, da celo niklaste in bakrene novce. Niti oklic države, ki je izdala za obrambo naših mej vojna posojila, niti od hranilnic in bank obljubljene obresti niso mogli oprostiti teh zakopanih, spavajoćih zakladov iz njihovega zapora v nogavicah, omarah in predalnicah, akoravno je ta način shranjevanja, kakor kaže izkušnja, vedno združen z različnimi nevarnostmi izgube. Zadržavanje denarja stane posestnika obresti, ki jih izgubi, povzroća pomankanje drobiža in s tem vsakovrstna motenja v stroju vsakdanjega življenja. Blagor in gorje posameznika je danes neloćljivo spojen z onim države; skrivanje denarja je tedaj v najvišji meri nedo-

Skrite moljubno in nespametno. Torej na dan z brezkoristno zadržanimi denarnimi sredstvi. Vsak, kdor ima zlatih novcev, iz cekinov obstojećih krstnih in birmskih daril, naj jih **z**sko-ogrsk^o prinese **z**aklade ki ali k **z**amenjalnim uradom in jih izmenja v popolnoma enakovredne bankovce ter tako izpolni svojo domoljubno dolžnost. Kdor svoje **z**latnike **z**prostovoljno izroći, temu se lahko da na željo v spomin na teške ćase svetovne vojne potrdilo. Za vsakdanjo porabo nepotrebne bankovce bi bilo porabiti za nakup vojnega posojila, tretje vojno posojilo nudi za to priliko, ali plašćenje dolgov ali jih pa brzo oddati v denarne zavode. Mrtev denar oživi, donaša obresti, oploja narodno gospodarstvo, da delo in zaslućek. Moratorij je bil razveljavljen koncem avgusta 1915. V blagajnah naložen denar je mogoća torej vsak ćas odpovedati in vzdigniti. Pri vložnih knjižicah se lahko zavarujemo proti tatvini na ta način, da si izberemo geslo, ki je znano le lastniku in denarnemu zavodu; većina denarnih zavodov sprejema vojno posojilo brezplačno v srambo. Docela neumljivo in posebno škodljivo je pa pridrževanje drobiža, nabiranje srebrnega, niklastnega in bakrenega denarja. Tega je tedaj zopet spraviti v promet; ponese se ga naj k bližnjemu poštⁿemu uradu v zameno za bankovce ali se pa naj z njim plaća. Prebivalstvo Štajerske, ki je pri tolikih prilikah vzgledno dokazalo svoj zdrav razum, domoljubno mišljenje in smisel za skupnost, se gotovo ne bo obotavljalo loćiti se od svojih zlatnikov, srebrnikov in papirnatih denarjev, zlasti ker mu to ne prinese nikake izgube temveć dobićek na obrestih in većjo varnost, na bojišču stojećim sinovom in bratom pa potisne v roko nova sredstva in orožja h konćni popolni zmagi naše pravićne stvari.

na dan!

Gradec, dne 7. oktobra 1915.

C. kr. namestnik: Clary m. p.

Naša zmaga v Soćini bitki.

K. B. Danaj, 2. novembra Iz vojnega tiskovnega stana se od vćerajnega poroća:

Po današnjem uradnem poroću je dvatedenska Soćina bitka s polomom sovražnega splošnega napada in s polnim obdržanjem obrambene fronte po naših nepremakljivih ćetah konćala. Ta za naše orožje zmagoviti zaključek seveda ni bil nakraten, kajti odloćitve v borbi za trdne postojanke dozoriyo mnogokrat le polagoma. Tako se mora tudi, kakor kaže omenjeno poroćilo, s ponovitvijo boja računati. O resnićni italijanski ofenzivi pa se v najzadnejšem ćasu ne more već govoriti. Za to primanjkuje vojakov, ki bi jih bilo naprej spraviti, in na za napadalno pripravo najvažnejših množin streliva.

Za en zavrjnjeni splošni napad ob Soćini fronti se je porabilo glavno silo italijanske armade. Med Krnovim viškom in morjem se je dognalo devet sovražnih armadnih korov s skupno najmanj 24 infanterijskimi divizijami in z 2 skupinama alpincev. Te sile, ki pripadajo visoko doberdobsko planoto napadajoći tretji armadi (generalni lajtnant vojvoda Aosta) in severno priklenjeni drugi armadi (generalni lajtnant Frugoni) štele so pred bitko okoli 320 000 pušk, 1300 poljskih in pogorskih ter 180 teških kanonov.

Ob koroški fronti stojijo razmeroma slabejše sovražne sile, ob tirolski fronti 4 kori z najmanj 11 infanterijskimi divizijami, ki se jih lahko skupao ceni na 170 000 pušk, 700 lahkih in proti 100 teških kanonov.

Te številke in gotovo ne previsoko cenjeno število izgub od 150 000 moć kažejo najbolje velikost porabljenih sil in poraza sovražnika.

Da ne omenja naše uradno poroćilo nobenih vjetih, je s tem pojasniti, da naše ćete v ljutih obrambenih bojih nimajo prilike, vjeti mnogo sovražnikov. Vkljub temu padlo je v ćasu od 21. do 29. oktobra 69 oficirjev in 3200 moć v naše roke. Tudi smo zaplenili 11 strojnih pušk.

V zadnjih dveh oktoberskih dnevih se je še na mnogih toćkah Soćine fronte jako ljuto borilo. Na Krnu v poskusil je sovražnik većkrat iz svojih utr^ob prodr^eti; bil je pa vedno takoj zavrjnjen. Isto usodo so imeli opetovani napadi proti posameznim oddelkom tolminskega mostića. Oddelek od Auze do Monte Santa stal je vćeraj popoldne pod moćnim artiljerijskim ognjem. Zvećer napadla je sovražna infanterija brezuspešno naše postojanke pri Zagori. Monte Sabotino v zadnjih dneh niso već napadli; pać pa so poskusili Italijani, premagati goriško mostićeje z zopetnimi sunki proti našim ćrtam pri Pevmi in na Podgori; kakor vedno brez uspeha. Ako so tu in tam v kakšnji jarek vsilili, se niso tam hvala našim bajonetom in roćnim granatam nikdar dolgo zadržali.

Severni oddelek doberdobske visoke planote stal je nepretrgano pod tećkim artiljerijskim ognjem. Za predvćerajnem se je opazilo prihod moćnih italijanskih sil ćez Sagrado in njih premikanje proti Sdraussini. V sledeći noći prišlo je na severni strani Monte San Michele do ljutih bližinskih boj^ov. Vćeraj popoldne prićel je tu jako moćni, od koncentrićnega topovskega ognja spremljani napad. Hrabri honvedski infanterijski regimenti št. 3 in 4 so sovražnika povsod krvavo nazaj pognali. Tudi proti oddelku južno od Monte San Michele poskusili so Italijani še nekaj sunkov, ki pa niso imeli nobene moći već in so se že v ognju izjalovili.

Na koroški fronti ni prišlo med Soćini bitki do nobenih većjih boj^ov.

Na Tirolskem bili so prostori od Buchenstein^a stalno pod tećkim ognjem. Na Coldiano se je sovražnik zakopal par sto korakov pred našo glavno postojanko.

*****

Podpišite tretje vojno posojilo!

Razno.

Pozor špeharji! Obćinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptuj^u zopet vsaki petek. Opozarjamo špeharje nato in upamo, da se bodoje živahno udeleževali teh sejmov.

Vsa jajca v ptujskem okraju zaplenjena. C. k. štajersko namestništvo je odredilo, da se v svrhu preskrbe mesta Ptuj^a, nadalje vojaških bolnišnic Sternthalu vzmisl^u postavnih doloćb zapleni vs^o produkcijo jajc v polićićnem okraju ptujskem. Vsi producenti jajc in trgovci z jajci so zavezani, da oddajo svoje zaloge jajc in isto tako bodoćo produkcijo jajc edino-le mestnemu uradu v Ptuj^u oziroma komandu bolnišnice v Sternthalu.

Cena se bode ali sporazumno ali pa potom sodnje dognala. Upati je, da bodoje producenti jajc svoje blago sami mestu prinesli; drugaće bi morala oblast silnim potom to zaplembo izvršiti.

Jajca se ne smejo ne po železnici, ne na drugi naćia izvaćati. Kdor bi se teh doloćil ne držal, zapopadel bi strogi kazni. Opozarjamo torej cenjene kmetovalce na postavo, da bi se komu vsled nevednosti ne zgodila nesreća!

Ceni krompir. Mestna obćina ptuj^ska skrbi v teh tećkih ćasih prav vzorno za revnejše svoje prebivalce. Tako prodaja sama meso po prav nizki ceni, tako, da si zamore prebivalstvo vendar semintja malo goveje župe ali kaj po dobrega skubati. Cene krompirja so od strani špekulantov vkljub vladnim najvišjim doloćbam precej poskoćile. Ali stvar se bode kmalu predrućaćila. Ptuj^ska obćina je sama na lastni zemlji pridelala prav veliko množino krompirja, ki ga ima zdaj pripravljene za najslabše ćase. Parkrat ga je že prodajala revnim prebivalcem mesta in sicer po 25 kil za 2 kroni; pride torej ena kila na 8 vinarjev. Upati je, da bode mestna obćina tudi pri drugih življenskih ardstvih, zlasti pri drvah, ki so naravnost popolnoma izroćeni brezvestnim špekulantom, pomagala prebivalstvu. Saj ima v tem oziru dovolj postavnih sredstev v roki.

Zaplema jajc in krompirja v okraju Maribor. V okraju in mestu Maribor se je već zaloge jajc v svrhu preskrbe mesta zaplenilo. Jajca se mora mestni obćini oddati in se ne smejo izvaćati, pa tudi nikomur drugemu oddajati. Mestna obćina jih bode potem prebivalstvu po primerni ceni prodajala. Istotako se je v okraju krompir zaplenilo. Mestni urad bode producente najprej k prostovoljni oddaji krompirja mestu povabil. Cene se bode oblastveno doloćilo. Ako bi to ne pomagalo, se bode krompir rekviriralo, torej prisilnim potom odvzelo.

Vojna odlikovanja. Z bronasto hrabrostno medaljo bil je odlikovan na južno zapadnem bojišču posestniški sin Franc Ferlinz iz St. Ilja sl. g. — Ćetovodji Romanu Vende, uradnik iz Maribora, ki je bil na južno zapadnem bojišču z malo in veliko srebrno ter z zlato hrabrostno medaljo odlikovan, izreklo je še k^orno poveljstvo pohvalno priznanje za njegovo hrabrost pred sovražnikom. — Tesar Maks Stefan iz Kaplje na Dravi odlikoval se je v bojih pri Kolomeji in je dobil srebrno hrabrostno medaljo 1. reda.

Nobeno obćevanje z vojnimi vjetniki v Srbiji. Z ozirom na prekinjeno poštno zvezo z Rumunsko in Srbijo se je vstavilo do preklica ves poštⁿi promet z vojnimi vjetniki na Srbskem.

Zaloi^gra vsled ljubosumja. V kavarni „Europa“ v Ptuj^u bila je uslućbena 23 letna natakarica Tereza Wohlm^ut. Imela je že dalje ćasa ljubavno razmerje z natakarjem Avgustom Wolf, ki je služil kot ćrnovojn^oik v rezervni bolnišnici. V zadnjem ćasu postal je Wolf ljubosumen. Te dni prišel je ponoći v kavarno; bil je zopet jako razburjen. Ko ga je hotela natakarica pomiriti, potegnil je nakrat revolver in ustrelil štirikrat nanjo. Zgrudila se je smrtno-

nevarno ranjena na tla. Wolfa so potem aretirali in oddali v vojaški zapor. Vkljub temu, da je bil zvezan, posrečilo se mu je, potegniti iz letalja jermen in se obesiti na oknu zapora. Wolfa hvalijo splošno kot pridnega fanta. Mrliča so srodniki odpeljali v Maribor.

Srebrno poroko praznoval je v Fürnitzu na Koroškem g. nadučitelj Gitschthaler s svojo soprogo. Cestitam!

Štajerski namestnik odlikovan. Cesar je predsedniku društva „Rdečega križa“ na Štajerskem, c. kr. namestniku grofu Clary und Aldringen v priznanje njegovih posebnih zaslug za vojaško sanitetno oskrbo vojni častni znak 1. razreda „Rdečega križa“ z vojno dekoracijo podelil.

Vojno posojilo in varščine. Finančno ministarstvo je dovolilo, da se sme hranilne knjižice, ki so državi zastavljene kot poslovne kaucije, kot varščine za državne davščine in pristojbine, porabiti za podpis tretjega vojnega posojila. Namesto hranilnih knjižic je treba nato založiti državne zadolžnice tretjega vojnega posojila.

Pod orožje oditi morajo prebrani črnovojniki letniko 1873 do 1877, dalje letniki 1891, 1895 in 1896 in pri dodatnih prebiranjih do 16. novembra 1915 potrjeni v letih 1875, 1876, 1877, 1891 in 1895 rojeni črnovojniki avstrijskega in ogrskega državljanstva, to pa vsi dne 16. novembra 1915. Opozorjamo na tozadavne uradne razglase.

Morilca orožnikov pri Zidanem mostu še vedno niso dobili. Svoje delovanje sta morilca zdaj prelozila na Dolenjsko, baje v žužemberški okraj. Eden od obeh se je 26. p. m. popoldne pojavil med vinogradi ambruške občine. Od posestnice neke male koče na samem je zahteval jedil, pa jih ni dobil, ker je žena z izgovorom, da gre po gospodinjno, bežala. Alarmirano orožništvo, pomnoženo z vojniki, okoli 30 po številu, je napravilo lov in preiskalo vse vinograde ter sosedne gozde. Toda razbojnik jo je medtem že popihal bržkone v kočevske gozde. Ljudje govorijo glasno poročila „Slov. nar.“ da je bil to Jože Štrukelj, doma iz Vrha pri St. Rupertu, ki ima v tukajšnjih vaseh Ambrus in Kal tri sinčke v službi. Baje se je izrazil, da hoče videti otroke, predno bođe poginil. Koliko je na tem resnice, se seveda še ne da dognati. Želeti je, da se orožnikom posreči kmalu vjeti nevarna morilca.

Mladi tat. Pri pošti v Slov. Gradcu je poneveril 17 letni poštni uslužbenec V. Turk 1200 kron. Ponaredil je poštni pečat ter na podlagi istega dvignil denar. Ker je z denarjem zapravljaj, so mu prišli kmalu na sled. Zdaj sedi v celjskem zaporu.

Grozna nesreča. V Peabodyu v ameriški državi Manachusets je nastal v šoli požar in je zgorelo 19 dečkov ter deklic, ravno toliko pa jih je bilo več ali manj težko ranjenih. V šoli je bilo 700 otrok. Naenkrat je nastala razstrelba in iz nje ta grozni požar.

Češki profesor Masaryk, za katerega se je mladina tudi na Slovenskem svoj čas hudo navduševala, je ob začetku vojne iz Avstrije izginil. Zdaj se poroča, da je postal profesor na londonski univerzi. Imel je tam že svoje nastopno predavanje. Veleizdajalec!

Angleški kruh za vojne vjetnike na Nemškem. Nemška vlada je ustregla želji angleških vojnih vjetnikov, da smejo dobivati iz svoje domovine beli kruh. Angleški zdravnik, ki se je vrnil domu iz vjetniškega tabora v Döberitzu, je poročal v „Times“, da pride v oni tabor vsak teden 1000 hlebov iz Anglije. Te hlebe se takoj razdeli, da dobe vjetniki še sveži kruh. Angleški odbor, ki skrbi za vojne vjetnike, je vse potrebno ukrenil, da dobe vjetniki vsak teden 4 funte belega angleškega kruha.

Nezgodna angleškega kralja. Londonski tiskovni urad poroča z dne 28. oktobra: Ko je angleški kralj danes zjutraj obiskal svoje čete v polju, se mu je vsled hura klicev vojakov splasil konj in je padel. Kralj je padel in pridobil rane. Poškodbe pa niso bile nevarne in zdaj je kralj bržkone že okreval.

Pazite na decol! 5-letni sin posestnika Johana Krainz v okolici Eberndorfa na Koroškem padel je v kuhinji v skaf z vrelim lugom. Pridobil je tako težke opekline, da je na njih umrl.

Ustrelil se je zaradi neozdravljive bolezni 25 letni posestnikov sin Johan Mandelc v St. Mihaelu na Koroškem.

Srbska pripovedka. Narodno sovraštvo Bolgarov proti Srbom je tako veliko, da se celo za poraze ne brigajo, ako je le Srb hudo krvavel. Na Srbskem pripovedujejo o tem sovraštvu sledečo povestico: Neki Bolgar je imel sledeče sanje: V sanjah stopila je pred njega čarovnica in dejala: „Prosi me za nekaj; izpolnila ti bodem to takoj, toda le pod tem pogojem, da se boedeš iz srca veselil, ako storim za Srba dvakrat toliko kakor zate. Govori!“ Bolgar je dolgo premišljeval; potem pa je dejal: „Iztrgaj mi eno oko in iz srca se bodem veselil, ko boedeš morala Srbu (bo oči si iztrgati!“

V Ljubljani umrli so na v vojni pridobljenih ranah in boleznih m. dr.: črnovojniki računski podčastnik 2. razreda Anton Vibič iz Bizelja pri Brežicah; cugsfirer Alojz Kassig iz okolice Maribora; infanterist Filip Mlakec iz Slovenje vasi pri Ptuj. Čast junakom!

Nezgodna. V Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah delal je 60 letni mlinar pri mlinskem kolesju. Prišel je pri temu z desno roko med kolesa, ki so mu roko popolnoma zdrobila. Pripeljali so ga v Celjsko bolnišnico.

Požar. Na Doberni pogorelo je gospodarsko poslopje v vojni stojiščega posestnika Matevža Rožnik. Škode je za 5000 kron, zavarovalnina pa jako majhna. Vsled pomaukanja vode zamogla je požarna bramba ogenj le omejiti, ne pa gorečega poslopja rešiti.

Nezgodna ali zločin? V Ptujju zgodil se je te dni sledeči, doslej še nepojasnjeni slučaj: Črnovojniki Svenšek prišel je iz vojne na dopust; hotel je v svojo stanovanje vstopiti, ki pa je bilo zaklenjeno. Zvečer so vrata siloma odprli, našli so plinovega petelina odprtega; žena Svenška je ležala na pol omamljena v postelji, njen 2letni sinček pa mrtev. Vsled policijske preiskave bila je Marija Svenšek in njena svakinja Amalija, ki je pri njej stanovala, zaprta in so sodnji oddani. Doslej še ni jasno, ali se je zgodila le nezgodna, ali pa morda nameravani umor otroka.

Umor mehikanskega predsednika. K. B. poroča iz Londona: V San Antonio je došlo poročilo, da je bil mehikanski predsednik Carranza umorjen. — Carranza je bil pravo orodje severno-ameriškega predsednika Wilsona. Z umorom seveda ne bođe meščanski boj v Mehiki končan. Ali mogoče je, da pridejo zdaj nasprotniki severne Amerike na krmilo.

Francoska vlada pod načelstvom ministra Viviani je odstopila. Na njeno mesto je stopila vlada pod načelstvom ministra Briand. Sprememba v francoski vladi je v političnem oziru velepomembna. Dokazuje namreč, da pričenjajo gotovi krogi, v katerih se nabajajo glavni povzročitelji te nesrečne vojne, premišljevat i svoji odgovornosti in da se hočejo te odgovornosti otrestiti. Tudi ruski zunanji minister Sasonow je odstopil in istotako se pripravljajo odločilne spremembe v angleški ter italijanski vladi.

Nedeljska „tombola“ v Ptujju, ki se je vršila „v znamenju zlatega klasa“ na korist vojne oskrbe, se je prav izborno obnesla. Dobremu namenu se je zamoglo donesti prap levo svoto. Prirediteljem, zlasti soprogi uradnega vodje, gospoj Anny pl. Netoliczka gre pač vsa hvala. **V vojnem vjetništvu** se nahaja naš somišljenik, knjigovez g. Anton Podhostnik iz Sv. Barbare v Halozah. Piše nam z dne 20. septembra 1915 iz Ufa (Meisterska Rothe), Rusija, in pozdravlja vse znance ter somišljenike. Tam se nahaja v vojnem vjetništvu že od 22. marca. Pravi, da je hvala Bogu zdrav in upa, da se kmalu zopet vidimo. Tudi mi upamo to!

Grad Gutenhaft pri Mariboru kupil je zopet grof Jožef pl. Herberstein in Proskau. Ta grad bil je že preje 400 let last njegove družine. Potem pa je bil prodan. Zdaj ga je dobila grofova družina zopet nazaj.

Na polju časti. Na južno-zapadnem bojišču bil je dne 19. t. m. sanitetni feldvebel Mirko Kovačič, učitelj iz Selnice ob Dravi, s kamenjem v sence smrtno zadet. Pokopali so junaka v vasi Jamiano. — Pri Komicezni padel je praproščak inf. reg. adjunkt južae železnice Franc Leber iz Maribora. Medtem

ko je sam kleče streljal, zadela ga je sovražna kroglja sredi v čelo; bil je takoj mrtev.

Izpred sodišča.

Čebularji.

Ptuj, 29. oktobra. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem stalo je 14 kmetovalcev. en trgovec in njegova soproga zaradi navijanja cen. Prodajali so trgovcu čebulo po 44 vinarjev za eno kilo. Trgovec in njegova žena sta bila obsojena vsak na 300 kron globe, kmetje pa na globo od 40 do 80 kron, oziroma na zapor do 48 ur. Kmetje so se izgovarjali, da so čebulo po 40 vin. prodajali, 4 vin. pa so le za voznilno zahtevali; ta izgovor pa ni pomagal.

Navijanje cen.

Celje, 30. oktobra. Dne 19. junija prišel je mlinar Anton Belič iz Draze na Hrvaškem v Brežice. Ponujal je trgovcem pšenično moko št 0 po 1 K 40 vin. do 2 K za eno kilo. Pri prvi sodnji bil je oproščen. Ali prizivna sodnja ga je obsodila z ozirom na velikost nameravnega dobička na 2500 kron globe, odnosno na 130 dni zapora.

Kaznovani župnik.

Celovec, 29. oktobra. Pred nekaj časom odigral se je v šoli v Mežicah (Mieger) na Koroškem prizor, s katerim se je sodnja pečala. Tamošnji fajmošter g. Anton Kaplan je pri verouku 8 letnega posestnikovega sina Stefana Sucher za desno uho prijel, iz šolske klopi potegnil in k steni postavil, tako, da je bil deček precej poškodovan. Vzrok tega tepenja je bil, da deček ni hotel kupiti neke slovenske knjige, katero je fajmošter otrokom ponujal. Fajmošter Kaplan bil je prestopka po § 420 k. p. krivim spoznan in obsojen na 100 K denarne globe odnosno 10 dni zapora. Nadalje se mu je odrekla sposobnost za izvrševanje učne službe. (Kl. Z.)

Gospodarske.

Kedaj se naj gnojijo vrtno grede?

V lažji, črne prsti bogati zemlji se lahko raznosi v jeseni hlevni gnoj na vrtnih greдах, se pusti čez zimo ležati in še le v spomladaj podkopa. Tako zemljo se pa lahko prekopa tudi v jeseni in na zmrlzi zemlji po zimi raztrosi kratki hlevni gnoj, ki se potem spomladi z grabljami pograbi. S tem se pripravijo grede za setev in sajenje, ne da bi bilo treba zemljo še enkrat prekopati.

Nasprotno pa bi se moral hlevni gnoj v težki ilovici podkopati še pred nastopom zime, da postane zrahljana, v grapavem razoru ležeča zemlja vsled zimskega mraza zopet prhka. S tem dobimo do spomladi za sajenje sajenk izvrstno zemljo, ki jo seveda ni treba še enkrat prekopati, ampak samo z ostrimi železnimi grabljami površno zrahljati.

Sveže zelenje za juho po zimi.

Da more dobiti gospodinja tudi po zimi sveže zelenjave, zlasti drobnjak, peteršilj, naj nasadi sedaj v oktobru v nekaj cvetličnih loncev 3 do 4 korenine peteršilja, najboljše kodrastolista tega ali peščice prireznega drobnjaka in jih postavi na kuhinjsko okno, kjer ne služijo samo kot krasilo ampak nam dajo po zimi marsikateri zelen list za kuhinjsko porabo.

Shranjuje se samo zdrav (nepokvarjen) krompir!

Med najpogostejše vrste krompirjevih bolezni spada v različnih velikostih in podobah se pojavljajoč skrup (kraste), ki pri suhem spravljaju in shranjevanju v suhohladnih prostorih ne povzroča v hrianiših vedno velike škode, ki se lahko, ako se ga pogleda samo površno zamenja z neprimerno nevarnejšim krompirjevim rakom. Krompirjev rak povzroči glive, ki ostanejo po razmerah zemlje dalje ali manj časa v zemlji življenja zmoežne in se zelo lahko prenesejo na zdravo setev.

Zatorej bi bilo primerno, ako bi se, predno se hrani krompir za zimo, izbral vse bolan ali na videz bolan krompir in bi se ne spravil v skladovni prostor. Močno gnil krompir je najboljše opariti in porabiti za krmiljenje.

Zlasti skrbno bi se moralo prebrati gnil krompir pri krompirju, ki je določen za seme.

Mak kot oljnata rastlina.

Ker je še vedno malo jedilnega olja in za donosno mlekarkstvo neobhodno potrebnih mčnih krmil, bi

bilo na mestu, da bi se opozorilo na večje pridelovan-
je maka.

Zrela semena maka vsebujejo približno 50 odstot-
kov olja, ki je kot jedilno olje mnogo vredno, med
tem ko so preostale „makove tropine“ izvrstno krmilo
za naše molzne krave.

Kdor hoče pridelovati mak, mora uvaževati to
rastlino že pri pripravljanih delih za prihodnje leto in
si pred vsem zagotoviti potrebno setveno blago.

Razločevati moramo razsipalni (odprt) mak,
pri katerem izpadajo semena, ako se obrne zrela
makova glava in za prti mak, pri katerem ostanejo
tudi zrele glave zaprte in je izpadanje semena nemo-
goče. Pri razsipalnem maku se lahko nekaj semena iz-
gubi pred žetvijo in pri žetvi, vendar je njegova do-
nosnost večja.

Mak je poletni sad in potrebuje 4 do 5 mesecev
od setve do žetve.

Najbolje služi dobra, krepka zemlja starega obde-
lovanja in zavarovana lega, mokra zemlja je za njega
popolnoma neuporabna.

Mak raste izvrstno po pogojnem poreznem sadu
kakor je krompir, koruza ali pesa. Ako bi pa to ne
spadalo v obratovni načrt tedaj se pa lahko za ta
določeni kos zemlje v jeseni sveže pognoji in še pred
zimo izorje.

Koncem marca ali začetkom aprila se mak poseje
v dobri, rahli in plevela prosti zemlji v razdalji širokih
kock, sicer pa v 35 do 40 cm širokih vrstah. Seme se
sme zaradi svoje finosti le nekoliko z zemljo pokriti.

Med rastjo je potrebno, zemljo pridno rahljati in
kar je plevela pravočasno odstraniti, kar se najlažje
zgodí pri vrstnih nasadih. V vrstah bi se naj rastline
kmalu potem, ko poženejo, razsadile v oddaljenosti 15 cm.
Po drugem okopanju se priporoča rastline lahko ogniti.

V avgustu se mak požanje. Zrele glave razsipega
maku se naj nabirajo v goste vreče in na plachte in se
razgrne na soncu, da se posuši ali pozuri. Zaprt mah
lahko ostane na polju do popolnega dozorenja.

Za semensko blago se potrebuje hektar zemlje,
ako se seje na redko, 6 do 7 kil, ako se seje v vrstah,
približno 5 kil.

Želodva kava.

Morda ni splošno znano, da se da iz želoda pri-
praviti tudi prav dobra pijača. Danes je lahko pri teh
visokih cenah živih cen za zdrava želodova kava jako
priljubljeno ljudska pijača.

Želod se olupí, se razreže v majhne kose, opravi
v štedilnikovi cevi ali v peči in zemlje ravno tako ka-
kor bobovo kavo.

S kakšno skupaj pripravljeno ga okusno pijačo, ki
krepki čreva in ako so bolna, jih ozdravi.

Ta poskus se lahko po ceni napravi.

Sajenje sadnih dreves v jeseni in spomladi.

Pri drevesih ki se dobijo v jeseni in ki so dolo-
čena za pomladanski nasad in ki se v vrtu vsadijo, se
vidi v marcu, ko se izkopajo, mnogo novih korenin in
na mnogih pokvarjenih ranjenih mestih mnogokrat prav
lepo začetek celjenja. To nam namiguje, da bi naj dre-
vesa tudi v jeseni vsadili na njihova stalna mesta, ker
poženejo do spomladi korenine in torej zrastejo.

V jeseni nasajena sadna drevesa imajo baje v re-
snici pred v spomladi nasajenemu prednost, ker so že
pri začetki rasti pognale nove korenine in morejo spre-
jemati hrano in vlago, ter morejo vsled tega tako naprej
rasti in poganjati močne mladike. Tudi trpijo v prvem
letu manj vsled suše kakor drevesa, ki se vsadijo še le
spomladi.

Samo v težki zemlji in v neugodni, ostri legi je
primerneje saditi še le v spomladi v že zagrati zemlji
Jesensko sajenje ima nasproti spomladanskemu
tudi to prednost, da se sajenje lahko skrbneje izvrši
ker ob tem času druga poljedeljska dela niso tako nuj-
na kakor spomladi.

Končno se še pripomni, da se v vsaki drevesni šoli
v jeseni dobi lepša drevesa kakor v spomladi; ker tudi
tukaj velja kakor vedno: Kdo poprej pride prej melje.

Oton Brüders,

strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za na-
sad zelenjave in krompirja pri c. kr. namesništvu.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Proti Rusom. Proti postojan-
kam pri Wiesnioezkyu in Purkanowu
naperjeni napadi izjalovili so se ob
naših obrambah. Pred strelskimi jarki
dveh bataljonov pokopali smo 560 mr-
ličev. V vasi Siemikowce se še ljuto
borimo. Avstro-ogrške in nemške čete
vzele so kraj skoraj popolnoma nazaj.

V teh bojih smo vjeli 3000 Rusov.
Pri predčerašnjih bojih pri Cza-
torisku je en iz naših in nemških čet
sestavljani armadni kor vjel 5 ruskih
oficirjev in 1115 mož ter zaplenili
11 strojnih pušk.

Proti Italijanom. Napadi Ita-
ljanov na Goriškem trajajo naprej.
Včeraj so bili naperjeni najhujši na-
skoki proti Sagori, Podgori in Monte
Michelu. Zopet je bil sovražnik
povsod zavrnjen. Na Podgori se za
posamezne jarke še borimo.

Balkan. Vzhodno od Trebinja
vrši napad na črnogorske obmejne po-
stojanke. Srbski odpor v prostoru
Kragujevac in Jagodina je
zlomljen. Sovražnik se umika.
Avstrijske bojne sile se prišle čez Bo-
žego. Zveza med Ušice in vzhodno od
Višegrada borečimi se skupinami je
narejena. Južno-zapadno od Cacaka
vrgli smo sovražnika iz doline obvla-
dujočih visočin. Druge avstro-ogrške
čete vzele so visočine Stolica in Lip-
nica-Glavnica ter so potisnile Srbe
nazaj. Te čete so zavzele Jagodino.

* * *

Nemško poročilo.

Hindenburg. Pred Dünabur-
gom se borimo naprej. Na raznih toč-
kah so Rusi ponovili svoje napade.
Povsod so bili nazaj odbiti. Jako moč-
ne sile so porabili pri Garbunowki.
Tam so bile njih izgube tudi najtežje.

Balkan. Vkljub trdemu sovraž-
nemu odporu so naše čete na obeh
straneh gorovja Koslenik v napredo-
vanju. Vzhodno Morave se umika na-
sprotnik. Naše čete sledijo. Vjele so
650 mož. Armada bolg. generala Boja-
djeva zavzela je Valukonje in
Boljevac. V prodiranju pri Sveljigu
proti Nišu zavzeli so Bolgari Kalafat
(10 km severo-vzhodno od Niša) v
naskoku.

Bolgarsko vojno poročilo.

K. B. Sofija, 3. novembra. Uradno vojno
poročilo od 2. novembra. — Prodiranje naših
čet se je tudi danes nadaljevalo. Na poti Za-
ječar-Baračin zasedli smo mesto Bolje-
vac (24 km zapadno Zaječarja) in dosegli črto
Valakonje in Dobrujevac. V dolini Svr-
ljivski Timoka dosegli smo po trdovratnih
bojih črto Kalafat koto 572 (10 km severno-
vzhodno Niša), Prekonoge, Prekonoska
Planina, in kota 1099 na Višegrad Pla-
nini. Glasom izpovedb vjetih prisostoval je
kralj Peter sam na tej fronti boju. V dolini
Vlasina so Srbi iz njih postojanke prepodeni.
Naše čete vzele so črto Secanica-Bre-
stovo-Dol (okoli 28 km vzhodno od Le-
skovaca). Tukaj smo zopet 600 Srbov vjeli.
Na ostalih frontah nobenih posebnih sprememb.

Veliki srbski poraz pri Velesu.

Iz Lyona se privatno poroča, da so Srbi
pri Velesu doživeli veliki poraz. Srbi,
ki so bolgarsko postojanko pri temu mestu na-
padli, bili so popolnoma premagani in so

izgubili 25.000 mož na mrtvih, ranjenih ter
vjetih. Srbi so nastopili splošno nazado-
vanje in se vstavljajo pri prelazu Babuna,
da bi se zopet Bolgarom uprli.

Prepovedane razglednice.

Razglednice (poštne karte), ki prinašajo
slike mest, mestnih delov, vasi, pokrajin, vo-
jaško važnih objektov, prometnih in gospodar-
skih naprav, posebnih stavb in spomenikov v
monarhiji, se ne smejo več v inozem-
stvo pošiljati.

(Prevelika občutljivost) vrata proti mrazu zraku je
posledica slabe cirkulacije krvi. Tako zvano otrčenje vratu proti
vplivom mraza obstoji v odpravi dotoka krvi k vsem organom
vratu in zrela. Dosežemo to otrčenje z zunanjim obzibanjem in z
izmirvanjem vratu s Fellerjevimi osvežujočim in oziljavajočim rast-
linskimi esenci fluidom z zn. „Elza fluid“. Poraba tega bolečine
odpravljajočega, sline raztopivega domačega sredstva je najboljša
prophylaxis zoper boleznih prehlajenja vratu. 12 steklenic za 6 kron
tega izbornega domačega sredstva pošlje povsod franco lekarnar
E. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 241 (Hrvaško). Pri boleznih pre-
hlajenja je pospeševanje izmenjave snovi vedno ugodnega vpliva.
Kdor trpi torej na trdem trupu in zamašenju, naj vzame Felle-
rjeve mlo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elza-kroglice“
6 škatlic stane 4 K 40 vin. franko in se priporoča, ta dva iz-
borna domača sredstva naročiti, da se ju ima v potrebi vedno
pri roki. Kot dodatek Fellerjev meniholni črtnik proti migreni
1 krona in vedno zane-ljivo sredstvo za kurja očesa: Fellerjev
„flajšter za turiste“ z zn. „Elza“ 4 1 krono in 2 kroni; ta sred-
stva bodeta mnogokrat velike koristi. (5)

Z malimi izdatki in malim delom zamore se dati otrokom
skoraj vsak dan izborna redilna sredstva. Vzame se en zavojček
dr. Oetkerja pudding-praška, se skuha po natiskanem
navodlu z mlekom in sladkorjem in da v formo. Ako se hoče
kaj posebnega storiti, zamore se oddati še 1 do 2 jajc, potrebno
pa to ni. Za otroke ni boljšega in lažje prebavljivega redilnega
sredstva.

Veselo presenečenje je za naše junake je prava Böhnel-
vojnica ura od znane f. ur Mex Böhnel, Dunaj IV., Margarethen-
straße 27/51. Izdelana je jako okusno, ima dobro anker-kolesje
in je stalni spomin na veliko svetovno vojno. Na zahtevo dobi
vsak čitatelj našega lista novi ilustr. katalog zastoj in pošitine
prosto. Za dostojne dopisnice z natančnim naslovom.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako
se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjamo na da-
našnji inzerat Lysoform-tornic.

Stare bolečine pridejo zopet, ako se vreme spremeni,
kajti truplo je za menjanje temperature jako občutljivo. Priporo-
čamo za hitro odpravo takih bolečin v udih in truplu Fellerjev
rastlinski esenci fluid z zn. „Elza fluid“. 12 steklenic pošite franco
za 6 kron apoteker E. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 241 (Hrvaško).
To dobro, bolečine odpravljajoče sredstvo naj se ima vedno v hiši
pri roki. Milo odvajalo sredstvo, ki okrepča želodec, so Fellerjeve
„Elza-kroglice“, 6 škatlic franco 4 K 40 v. (5)

Prasniki življenja to jerojstni dan, god, birna, zaroka, po-
roka, delavski jubilej, srebrna in zlata poroka itd. olepšamo svo-
jim ljubim z darili. Pri izbiri daril pa naj se vedno nato misli, da
mora darilo dolžnemu res trajno veselje napraviti. Ne kupujte
tedaj šund-blaga iz bazarjev, marveč le blago iz staroznane kr-
ščanske specialne hiše H. Suttner v Ljubljani št. 701. V bo-
gato ilustrirane kataloge te firme, ki se ga naj z dopisnico za-
hteva, najdemo krasne predmete za darila po nizkih cenah, zlato
in srebrno blago, ure, veržice, kiné itd.

Letošnje sveže, tudi
lanske

ježice (Knoppern)

kupujem po dobri ceni
in prosim ponudbe s
ceno ter pošiljativjo
maloga poštne vzorca
na Wilhelm Freund,
tovarna usnja v Mari-
boru. 446

Na prodaj je
hiša

sadonosnik z lepimi
brajdami in velika ro-
dovitna njiva, stude-
nec pri hiši, hiš. št.
60, Spodnji Breg Ptuj.
Cena se izve pri last-
niku B. W., P. 16,
Podvinca. 474

Kovaški pomočnik
in učenc

se takej sprejmeta pri
Antonu Löschnig, ko-
vaški mojster, Turniše
št. 66 pri Ptuj. 482

Pridna

kuhinjska
dekla

se takej sprejme pri
g. Marianne Schwab,
Ptuj, Hauptplatz 488

Mizarski ::

::: učenec

se takej sprejme pri
g. Johann Podgorscheg,
mizarski mojster, Breg
pri Ptuj. 484

Lepo posestvo

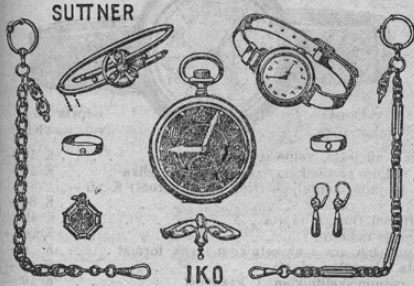
14 oralov, od teh 4
oralov lepega gozda za
podirati, travnik, nje-
ve, mnogo sadnega
drevja, ki že nosi, sta-
novalna in gospodar-
ska poslepa. Vpra-
šanja pod „7000“ po-
ste restante, Globas-
nice, Koroške. 484

Somišljeniki! Prijatelji! Citajte, razširjajte in podpirajte „Štajerca“ kot edinega zaščitnika
kmetkega stanu ter agitirajte pridno za njega napredno stranko!

V temi

noji, v temnih prostorih, zamore se vedno videti, kako pozno da je brez da se prižge luč, ako se poseduje Radium-uro! Kupi pa naj se le Suttnerjeve Radium-ure, ki imajo trajno svetilno moč, ne pa one manjvredne konkurenčne svetilne ure, katerih ničredna fosforjeva svetilna masa v kratkem času obledi.

Ser. 600. Fina prava niklasta anker-remontar-ura, teče v kamnjenih, s l.-radium svetločo se cifernico in kazalci, jako natanko regulirana	K 8,40
1280. Radium-budilnica, ki sveti	9,80
1279. Moderna radium budilnica za stati	18,-
712. „IKO“ niklasta anker-ura, 15 rubisov	14,-
735. Srebrna cil. remontar, 16 rub.	13,-
422. Niklasta verižica, K 1.75, dolga verižica	1,-
1450. Verižica iz bele kovine, trajno lepa	2,80
818. Srebrna damske ura, zlati rub	12,-
817. Srebrna damska ura, dvojni mantel	13,-
1648. Srebrna ura na zapetnik, tula	25,-
1149. Srebrna broša	1,50
1673. Srebrni ubani	1,90
1675. Srebrni ubani	1,80
1627. Ubani, zlato na srebru	3,40
1113. Ubani, zlato na srebru	5,50
979. Srebrni privesek, masiven	2,-
410. Niklasta anker-Roskopf-ura	4,10
1203. Dobra ura-budilnica	3,50

Krasni katalog zastoj in franko!

Razpošiljate proti povzetju ali napreplačilu svote. Kar ne dopade, se izmenja!

Vsaka ura je natanko reparirana, strokovnjaško oljena in zapira proti prahu.

Lastna fabrika ur v Švici.

H. SUTTNER samo LJUBLJANI št. 701

Krščanska svetovna razpošiljalna hiša. — Nima filijalke. Lastna precizijska znamka „IKO“ svetovno znana. 453.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12— franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 2 40, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1— oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 490. 766

Kovači pozor!

V Klečah, občina Hrastovec pri Studencih, se dobi zopet znano izvrstni

kovaški premog

(nur Gries-Kohle)

Dovaža se lahko in je blizu okrajae ceste.

Rudokop v Hrastovcu.

Le enkrat v življenju!

50.000 spalnih odevj

à K 3-50

določenih za export na Balkan, ali tu obdržanih zaradi obstale vojne nevarnosti iz pristne brnske Himalaja voljne, ca 200 cm dolge in 130 cm široke, v krasnih pisanih in leledesnih, s krasnimi barvanimi bordurami, se le čisto kratek čas prodajajo za polovico izdelovalne cene samo K 3-50 za en kos. Te zimске odevje so dvojni denar vredne in le dokler traja zaloga

se jih dobi pri nas po sledečih senzacijstih cenah:
1 kos Himalaja spalne odevje stane le . . . . . K 3-50
3 kose Himalaja spalnih odevj . . . . . „ 10-25
6 kosov „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 20

Edina razprodaja po povzetju:

M. SWOBODA, Dunaj, III/2, Hiebgasse št. 13-114

Kupujem 487
dobra izbrana štajerska
mašancker jabolka
po cele vagone, manjše in večje množine ter prosim ponudbe. Cena se razume od tamošnje železniške postaje. Treba omeniti kakovost in množino. Korespondenca nemška.
MORITZ PERL, Temesvár (Ogrsko) Josefstadt
arany Jánosgasse 17.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1 20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1 60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčškem. 49

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

102

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najbitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

28003
Ste. II. 2765

RAZGLAS.

Štajerski deželni odbor je sklenil, da v namene temeljite izobrazbe viničarjev v amerškanski trsni kulturi in v obratu sadno-drevesne šole ter v napravi sadnih vrtov in ravnanju z njimi tudi leta 1916, priredi po en stalni viničarski tečaj in sicer na

1. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu;

2. deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru.

Ti tečaji pričenjajo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom.

V Silberbergu se bode 26, v Mariboru 14 posestniških in viničarskih sinov sprejelo.

Ti dobivajo na imenovanem zavodu prosto stanovanje, polno hrano in poleg tega mesečne plače 8 kron.

Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teoretična, v kolikor je to za preddelavce in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju dobi vsak udeleženeec spričevalo o svoji porabljivosti.

V svrhu sprejema v enega teh tečajev morajo prosilci svoje koleka proste prošnje najkasneje 10. januarja 1916 deželnemu odboru odposlati.

V tej prošnji je izrecno opomniti, v katero preje imenovanih viničarskih šol želi prosilec vstopiti. Prošnjam je dodati:

1. dokazilo o končanem 15. letu življenja;

2. nravnostno spričevalo, katerega mora župnijski urad potrditi;

3. zdravniško spričevalo, da prosilec ne trpi na nobeni nalezljivi boleznii;

4. odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bodejo od 15. februarja do 1. decembra 1916 nepretrgano v tečaju ostali in se vsem izobrazbe se tikajočim naročilom deželnih strokovnih organov pokorili.

Gradec, septembra 1915.

Od štaj. deželnega odbora. 488
Edmund grof Attems l. r.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte

Wasserdichte Pferddecke — Vododržne konjske odeje

Slawitsch in Heller v Ptuj
trgovina z blagom. 243

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero zamorele zahtevati moj glavni cenik z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbiro potrebnih rabnih in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur zastonj in franko. 89

Prva fabrika ur **HANNIS KONRAD**
c. in kr. dvorni literant, BRÜX št. 730 (Česko).

Prave nikel-žepne ure K 4-20, 5-—. V srebru K 8-40, 9-50, niklasta budilnica K 2-90, ura-kuka vica K 7-85, ura na pendelj K 9.
Razpošiljatev po povzetju izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Armadni trenski nadomestni depot
potrebuje

krmilna sredstva

za vole, i. s. krmilno peso, sladko mrvo, deteljo, krompir, ko-uzo, slamo itd.

Ponudbe pod navedbo cene in krmilnih množin se sprejemajo v mestni policijski stražnici v Ptuj. 480

Skupina posestev

v neposredni bližini mesta Celja, ki obstoji iz: ene stanovanjske hiše s 4 stanovanji; ene moderne vile s 3 lepimi stanovanji; ene stanovanjske hiše s hlevi za 1 konja in govedo; enega stavbenega prostora in iz ene dobro obiskane gostilne s kegljiščem, bajerjem, travniki, — se pod jako ugodnimi pogoji proda. Prodaja se izvrši lahko za vso skupino ali pa za posamezne objekte. 475

Vprašanja na mestno realitetno posredovalnico v Celju (tajnik mestnega urada Blechinger).

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstno, vzame žejo, zamore vsakdo z malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jaboljka, grenadine, maline, muškatarške, pfefermine, pomaranče, waldmeister, višnje. Vsak neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije lahko poleg hladne, pozimi pa vroča namo ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo 4 K 10 h franko po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porcije zastonj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame deložnosti. 316

Johann Grollich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor škerlatica, spiki, osepnice, kotera, legar v večji meri pojavljajo. Zato se naj rabi povsodi, kjer se take bolezni pokažejo, dobro razkuževalno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkusih je v sedanjosti najboljšo razkuževalno sredstvo v zavodu prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, Divestea, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez stupa in po ceni ter se dobi v vsati lekarni in drožeriji v izvirnih steklenicah (zeleno stekle) za 90 vinarjev. Uspeh Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsakega zdravnika rabi za razkuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, otekin, za antiseptične obveze in za irigacijo.

Lysoform-milo je fino, nalahno milo za toaleta, ki vsebuje 1 odstotek Lysof rma ter anti-septično učinkuje. To milo se lahko rabi tudi pri najobčutljivejši vozi kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi kožo mehko in prožno ter nareja jako aromatičen duh. Zadoštuje le en postkus in Vi bodeite vedno rabilite to izvrstno milo, ki je le navidezno drago, v porabi pa je jako ekonomično, ker en kos za dolgo čas: zadostuje. Komad stane 1 K 20 vinarjev. „Pfeferminz-Lysoform“ je dobro učinkujoča antiseptična ustna voda, ki slab duh iz ust lakoj in gotovo prežene, zobe obelji in obrani. Rabi se lahko tudi pri naluču v grlu, pri kašlju, pri kataru za grlanje po zdravniških predpisih. Na čašo vode zadostuje samo par kapljic. Izvirna steklena stana samo 1 krono in 0 vinarjev ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošlje na zahtovo zastonj in poštnine prosto: Chemiker HUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Petraschgasse 4. 336

Mesčanska parna žaga.

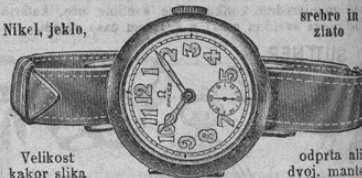
Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Armadna ura z napestnikom.

Nikel, jeklo,

srebro in zlato

Velikost kakor slika

odprta ali dvoj. mantelj

Nikel ali jeklo, velikost kakor slika . . . . . K 10—
Z radium svetilnikom, velikost kakor slika . . . . . K 15—
Z dvojnim manteljem (sipa se ne zdrobi) K 20—, radium . . . . . K 80—
Original Omega, odprta . . . . . K 40—
Omega-radium . . . . . K 60—
Zgorajšna ura z napestnikom, velik format . . . . . K 6—
Ista, elegantna plišča . . . . . K 8—
Z radium-svetilnikom, I. kakovost . . . . . K 10—
Zlepne budilnice z ali brez jermena . . . . . K 18—
Iste z radium-svetilnikom, I. kakovost . . . . . K 26—
Vojne ure z 2 ali 3 cesarskim reliefom . . . . . K 5—
Vojna budilnica kanone K 6—, bobnar . . . . . K 7—
3 leta garancije. Razpošiljatev po vpošiljanju svote s 50 h za poštnino tudi na lojšeje po

I. eksportni hiši za armadne in vojne ure
Max Böhnell, Dunaj, Margaretenstraße 27/51.
Originalni fabrični cenik zastonj. 261

Ljudska kopel mestnega

kopališča v Ptujju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

I. kopel z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Mašine za pripravo krme

(Ilustrovani cenik št. 754 zastonj in franko)

Reporeznice, slamoreznice ◆ ◆ ◆ ◆ ◆
Stroje za paranje, krompirja, mečkalnike ◆ ◆
Drobnilnike, parilnike živinske krme ◆ ◆ ◆ ◆ ◆
Rebiļaĳce za robanje koruze ◆ ◆ ◆ ◆ ◆
Stiskalnice za seno in slamo ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

izdelujejo in dobavljajo

PH. MAYFARTH & Co., Dunaj, II., Taborstraße Nr. 71

Fabrika kmetijskih in obrtnih strojev. 466

Mestna hranilnica v Ptujju sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.